

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **A. A. K.**,
st. přísl. X
zastoupený Mgr. Umarem Switatem,
advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, 148 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

a osoby zúčastněné na řízení: **O. R.**, bytem X

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 3. 5. 2021, č. j. MV-50658-4/OAM-2021,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil usnesení

Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 5. 2. 2021, č. j. CPR-24961-14/ČJ-2020-930310-V214 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo zastaveno řízení o žádosti o vydání nového rozhodnutí, kterým se podle ustanovení § 122 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. 7. 2021 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zruší platnost rozhodnutí o správním vyhoštění. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že v případě žalobce nebyly splněny podmínky pro aplikaci ustanovení § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců, proto bylo rozhodnuto o zastavení řízení podle ustanovení § 102 odst. 4 správního řádu.

II. Žaloba

3. Žalobce v prvé řadě uvedl, že napadené rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné, a že byl v řízení, které předcházelo jeho vydání, zkrácen na svých právech.
4. Žalovaný dospěl ke stejnému závěru jako správní orgán I. stupně, že žalobce neprokázal, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie (dále jen „EU“) podle § 15 zákona o pobytu cizinců, resp. že má s občanem EU trvalý partnerský vztah. Žalobce proto žalovanému vytýká vadu řízení podle § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), která má za následek nezákonnost rozhodnutí. Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, že žalobce v řízení neprokázal hodnověrným způsobem trvalý partnerský vztah podle ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, přičemž břemeno tvrzení i břemeno důkazní leží na cizinci. Žalobci však nebylo umožněno unesení důkazního břemene. Přestože žalobce předložil dostatek důkazů včetně čestných prohlášení a navrhl výslechy svědků, pobytové kontroly a aktuální výslechy žalobce a jeho družky, správní orgán I. stupně ani žalovaný se s těmito důkazními návrhy nevypořádali a dostatečně se jimi nezabývali. Bez provedených navržených důkazů nelze podle žalobce považovat skutkový stav za úplný a dostatečný.
5. Napadeným rozhodnutím dále bylo nepřiměřeně zasaženo do soukromého a rodinného života žalobce a jeho družky. Žalovaný je přitom podle žalobce povinen zkoumat přiměřenost dopadů napadeného rozhodnutí. Žalobce doložil v průběhu správního řízení relevantní důkazy o tom, že napadené rozhodnutí má nepřiměřený dopad do jeho soukromého a rodinného života, neboť žalobce a jeho družka k sobě mají silný citový vztah, dlouhodobě sdílí společnou domácnost a podílejí se na jejím financování, žalobce družce každodenně pomáhá a plánují uzavření manželství a realizaci rodinného soužití na území ČR. Postupem žalovaného byl žalobce zkrácen na právu na spravedlivý proces a napadené rozhodnutí žalovaný zatížil nepřezkoumatelností, jelikož neprovedl veškeré dostupné důkazy a nezjistil řádně skutkový stav. Přiměřenost zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života je z důvodu porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nutno zkoumat i tehdy, pokud zákon výslovně nestanovuje povinnost správního orgánu zkoumat přiměřenost svého rozhodnutí dle § 174 zákona o pobytu cizinců.
6. Žalovaný také porušil základní zásady správního řízení, a to zásady podle ustanovení § 2 odst. 3 správního řádu, neboť nerespektoval základní práva žalobce, § 3 správního řádu,

neboť nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a § 2 odst. 4 správního řádu, neboť rozhodnutí žalovaného není v souladu s veřejným zájmem.

7. Žalobce rovněž dovodil porušení čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobodách, neboť nepřiměřeně zasáhl do soukromého a rodinného života žalobce. Správní orgán měl zkoumat rodinné a osobní vazby žalobce na území ČR. Podle žalobce neexistuje žádný zvláštní důvod pro zásah státu do jeho soukromého života, dle judikatury Evropského soudu pro lidská práva zde totiž musí být skutečně naléhavá potřeba, která by ospravedlnila zásah státu do soukromého a rodinného života. Správní orgány při svém rozhodování nepostupovaly ani v souladu s principem přiměřenosti, přičemž žalobce je přesvědčen, že intenzita veřejného zájmu na tom, aby jeho žádosti nebylo vyhověno, nedosahuje intenzity veřejného zájmu na zachování soukromého a rodinného života. Žalobce přitom základní zájmy společnosti neohrožuje. Žalovaný nepřihlédl k životní situaci žalobce, k aktuálnímu stavu věci ani k jeho stupni integrace.
8. S ohledem na výše uvedené proto žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žalobních námitek a současně s nimi nesouhlasil, neboť neprokazují nezákonnost či nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí nebo porušení zásad správního řízení. Žalovaný postupoval individuálně, v souladu se zákonem o pobytu cizinců, ustanoveními správního řádu a zohlednil veškeré okolnosti případu ve vztahu k osobě žalobce.
10. Podle § 122 odst. 7 a ve smyslu § 15 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců se za rodinného příslušníka považuje též cizinec, který prokáže, že má s občanem EU trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti. Při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu. Žalovaný nezpochybnil sdílení společné domácnosti s družkou, avšak podle jeho názoru se nejednalo o trvalý partnerský vztah, což je podrobně a srozumitelně odůvodněno v napadeném rozhodnutí i v rozhodnutí správního orgánu I. stupně.
11. Čestná prohlášení přátel nemají v řízení požadovanou důkazní hodnotu, ale jsou pouze podkladem pro rozhodnutí. Čestné prohlášení o existenci partnerského vztahu a soužití ve společné domácnosti není samo o sobě důkazem o skutečnostech v něm uváděných s ohledem na § 53 odst. 5 správního řádu. Zákon o pobytu cizinců jako zvláštní předpis ve vztahu ke správnímu řádu neumožňuje osvědčit splnění podmínek čestným prohlášením účastníka řízení, § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců naopak vyžaduje, aby splnění podmínek bylo prokázáno hodnověrně. Žalobce podle žalovaného nedoložil zákonnou podmínku trvalého vztahu se svou družkou. S ohledem na uvedené nebylo možné žalobce považovat za rodinného příslušníka občana EU.

12. Žalovaný na závěr nesouhlasil s názorem, že by vydané rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné, neboť nechyběly úvahy správního orgánu, na základě kterých učinil vyslovený závěr.
13. S ohledem na uvedené proto žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Replika žalobce

14. Žalobce uvedl, že má za to, že v řízení dostatečně doložil existenci trvalého partnerského vztahu s družkou na území ČR. Žalobce nesouhlasí s tím, že žalovaný postupoval v řízení individuálně a v souladu se zákonem. Pokud žalovaný v průběhu řízení dospěl k závěru, že čestná prohlášení nemají důkazní hodnotu, mohl žalobce poučit a vyzvat ho k doplnění důkazů. Žalobce má dále za to, že jeho vztah s družkou a jeho intenzita je prokázána obsahem správního spisu. Žalobce a jeho družka sdílejí společnou domácnost dlouhou dobu a jsou na sebe citově vázáni a na žalobce lze hledět jako na rodinného příslušníka občana ČR.
15. Žalobce navrhl, aby soud vyslechl žalobce, jeho družku a všechny osoby, které předložily čestná prohlášení, neboť tyto výsledky mohou mít vliv na posouzení soužití žalobce a jeho družky a na posouzení trvalosti a intenzity jejich vztahu. Aby mohl žalobce v řízení prokázat existenci trvalého partnerského vztahu s družkou, je třeba mu umožnit unesení důkazního břemene, což znamená provést jím navržené důkazy výsledkem svědků. Bez provedení aktuálních výsledků a dalších pobytových kontrol nelze považovat zjištěný skutkový stav za úplný a dostatečný. Pokud měl žalovaný jakékoliv pochybnosti, měl provést veškeré reálně dostupné důkazy. Žalovaný měl rovněž přihlídnout k asimilaci žalobce, stupni jeho integrace a začlenění do širší rodiny družky.

V. Průběh ústního jednání

16. Krajský soud nařídil ústní jednání ve věci na den 14. 9. 2023.
17. Žalobce k obsahu žaloby doplnil, že byla provedena pobytová kontrola ze strany policie jen jednou nebo dvakrát, proto navrhl, aby byla provedena další kontrola, zda se žalobce a jeho družka v místě pobytu zdržují společně.
18. Žalovaný shrnul, že se jednalo o tzv. věc o neprominutí správního vyhoštění, ve věci rozhodovaly dva orgány, cizinecká policie a ministerstvo vnitra jako odvolací orgán. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je podrobné, přičemž žalovaný oproti mínění žalobce má za to, že nebylo prokázáno, že se jednalo o trvalý vztah s družkou v době, kdy žalovaný rozhodoval. Ustanovení zákona jsou přísná a podmínky nebyly splněny.
19. K věci se dále vyjádřila osoba zúčastněná na řízení, družka žalobce O. R.. Uvedla, že jsou spolu s žalobcem ve vztahu 4 roky, rozumí si, plánují společnou budoucnost, bydlí spolu, žalobce se finančně podílí na domácnosti. Jiné pobytové oprávnění podle zákona o pobytu cizinců pro žalobce prozatím neřešili.
20. V rámci závěrečného návrhu žalobce navrhl, aby mu bylo správní vyhoštění prominuto. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout.

VI. Posouzení věci krajským soudem

21. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
22. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
23. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
24. Přednostně se zdejší soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobce nenamítal, tedy z úřední povinnosti. Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí logicky nelze věcně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tedy obvykle bývá překážkou posouzení důvodnosti dalších žalobních námitek, což však v daném případě nenastalo.
25. Žalobcem byla namítána nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů. K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů uvedl Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92, SJS 27/0, SP č. 27/1994, že: *„Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej případně vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Z odůvodnění správního rozhodnutí musí jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastnické námitky a přihlédl i k námitkám strany druhé. Užití argumenty a úvahy správního orgánu nesmí vzbudit pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odůvodnění musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle.“*
26. Při výkladu pojmu „nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu“ vyšel zdejší soud dále i z konstantní judikatury vztahující se k nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí, která je shrnuta např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 2 As 85/2011 – 170 (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), kde je mj. uvedeno: „K vymezení rozsahu přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí přispěl Ústavní soud, který např. v nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 45, nález 64, str. 77, vyslovil,

že odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Ústavní soud rovněž v nálezu ze dne 17. 12. 2008,

sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na nalus.usoud.cz) také konstatoval: „*Soudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.*“ V tomto nálezu Ústavní soud dále vyslovil, že „*(...) je-li povinností krajských soudů vyplývající z práva na spravedlivý proces podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod to, aby se vypořádaly i s námitkami žalobců uplatněnými opožděně, a to z pohledu včasnosti jejich uplatnění, tím spíše je dána povinnost krajských soudů vypořádat se s námitkami uplatněnými v žalobě, tedy řádně a včas.*“ Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. náleze ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, náleze 34, str. 257, a náleze ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, náleze 85, str. 287) také vyplývá, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s.ř.s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

27. Také Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích opakovaně vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52). Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2007, č. j. 1 Afs 53/2007 – 34, bylo vysloveno, že „*(...) je povinností soudu stranám sporu ozřejmit, jakými úsudky byl veden a k jakým závěrům dospěl.*“ V této souvislosti lze také poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64, v němž se uvádí, že v situaci, kdy „*(...) je část odůvodnění rozsudku krajského soudu, v níž se měl krajský soud*

vyjádřit

ke skutkovým a právním otázkám vyplývajícím z uplatněných žalobních bodů, tvořena z valné části toliko pasážemi převzatými bez dalšího komentáře z publikovaného judikátu v jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž by krajský soud zároveň vyložil, jaký význam mají tyto převzaté závěry pro jeho rozhodnutí ve věci, je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro

nesrozumitelnost a nedostatek důvodů“.

Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost pak lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou

ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS). Také správní rozhodnutí lze považovat za nepřezkoumatelné buď pro nedostatek důvodů, nebo pro nesrozumitelnost. Stejně závěry je třeba zásadně vztáhnout i na rozhodnutí správních orgánů.

28. Krajský soud neshledal žádnou z vad, pro kterou by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, ať už pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný). Je pouze na žalovaném, aby námitky či důkazy vypořádal, logicky odůvodnil a argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů.
29. To se ve zde projednávaném případě stalo a soud proto nemůže přisvědčit žalobci ani v jednom z jeho odkazů na vady, které by vedly k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Zdejší soud má za to, že žalovaný zdůvodnil a srozumitelně uvedl, co jej vedlo k závěru napadeného rozhodnutí.
30. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak seznatelné, které otázky žalovaný považoval za rozhodné. Vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jež v napadeném rozhodnutí vyslovil žalovaný, je zřetelná. Napadené rozhodnutí proto krajský soud považuje za přezkoumatelné. Ostatně sám žalobce s tímto rozhodnutím polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné, a skutečnost, že se závěry žalovaného žalobce nesouhlasí, nutně neznamená, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
31. Ve světle těchto skutečností považuje krajský soud námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za nepřijatelnou. Přistoupil proto k posouzení podstaty projednávané věci.
32. Námitky žalobce dále směřovaly zejména proti nedostatečnému zjištění skutkového stavu, které podle něm spočívá v tom, že se správní orgány dostatečně nezabývaly jeho vztahem s družkou a jeho dalšími vazbami na území ČR, čímž nepřiměřeně zasáhly do soukromého a rodinného života žalobce.

33. K tomu soud v první řadě shrnuje právní úpravu.
34. Podle § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců *policie vydá na žádost cizince, který se po nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění stal občanem jiného členského státu Evropské unie, nové rozhodnutí, kterým zruší rozhodnutí o správním vyhoštění, pokud nehrozí nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ohrozit veřejné zdraví. Obdobně policie postupuje v případě cizince, který se po pravomocném rozhodnutí o správním vyhoštění stal rodinným příslušníkem občana Evropské unie.*
35. Podle § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců *se za rodinného příslušníka občana Evropské unie považuje též cizinec, který prokáže, že má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu.*
36. Napadené rozhodnutí žalovaný i správní orgán I. stupně postavili zejména na tom, že vztah žalobce a jeho družky nelze hodnotit jako trvalý ve smyslu § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, žalobci tedy nelze přiznat postavení rodinného příslušníka občana EU, a proto nelze vydat nové rozhodnutí podle § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců.
37. Krajský soud se se závěry žalovaného ztotožňuje, a současně zdůrazňuje, že v souladu s § 75 odst. 1 s.ř.s. musí vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného, tedy ke dni 3. 5. 2021. K tomuto datu musí proto posuzovat trvalost a kvalitu vztahu žalobce a jeho družky.
38. Jak přitom vyplývá z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, ze které vycházel i krajský soud, hodnocení vztahu nesezdaného páru spočívá v posouzení jeho trvalosti a současně v nutnosti soužití páru ve společné domácnosti. Lze např. poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2022, č. j. 3 Azs 206/2020 – 81, podle něhož takto vymezená „kritéria (...) pro vztah nesezdaného páru jako kumulativní podmínky pro to, aby takový vztah spadl pod ochranu zákona o pobytu cizinců a umožnil cizinci získat pobytové oprávnění, vycházejí z judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky ze dne 17. 9. 2015, č. j. 4 Azs 151/2015 – 35, ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 Azs 433/2017 – 29, nebo ze dne 31. 1. 2019, č. j. 8 Azs 318/2018 – 58). Východiska předestřená v této judikatuře, lze shrnout následovně. Zákon o pobytu cizinců v § 15a odst. 3 písm. b) kumulativně vyžaduje, aby posuzovaný vztah byl trvalý a aby partneři žili ve společné domácnosti. Znakem soužití ve společné domácnosti je přitom také trvalost. Požadavek trvalosti vztahu je tak nutné chápat jako požadavek na určitou kvalifikovanou trvalost, a proto se při aplikaci pojmu „trvalý vztah“ zkoumá kvantitativní a kvalitativní stránka vztahu. U kvantitativní stránky se hodnotí trvalost vztahu, jež je daná především délkou vztahu, jeho předpokládaným budoucím vývojem a vůlí partnerů v něm setrvat. U kvalitativní stránky se hodnotí trvalost vztahu především z hlediska jeho hloubky a pevnosti, uspořádání vzájemných poměrů a znalosti osoby partnera (jeho individuálních poměrů a plánů). Neméně důležitým ukazatelem kvality vztahu je i samotné plynutí času, jenž svědčí ve prospěch kvality vztahu jen tehdy, pokud pouto mezi partnery stále dosahuje dostatečné

intenzity. Krajský soud proto nepochybil, jestliže aproboval postup správních orgánů, které při posuzování trvalosti partnerského vztahu zohlednily zejména jeho povahu, pevnost a intenzitu.“

39. Krajský soud nezpochybňuje, že se žalobce s družkou seznámili v listopadu 2019 a že mezi žalobcem a jeho družkou existoval nějaký partnerský vztah pravděpodobně nejpozději od března 2020, kdy se měl žalobce dle svého sdělení přestěhovat ke své družce. Sdílení společné domácnosti je však prokazatelně doloženo až ke dni 1. 6. 2020, neboť až od tohoto dne žalobce uzavřel nájemní smlouvu se synem družky. Z ostatních doložených podkladů pak nelze jednoznačně určit délku vztahu, neboť fotografie jsou nedatované a komunikace mezi žalobcem a jeho družkou přes aplikaci WhatsApp je datovaná pouze sporadicky, přičemž část doložené komunikace probíhala průběžně v rozmezí od listopadu do srpna 2020 a další část doložených zpráv je zcela bez data. Z těchto podkladů pak nelze ani jednoznačně určit kvalitu vztahu, jelikož se jedná o relativně malé množství velmi krátkých textových zpráv.
40. Trvalost vztahu jako kvantitativní stránky lze zejména posuzovat s ohledem na délku trvání vztahu, přičemž však vztah žalobce a jeho družky neprošel dostatečným časovým testem, když jejich vztah v době rozhodování správních orgánů prokazatelně trval cca 1 rok. Současně z výsledků žalobce a jeho družky vyplynulo, že neměli žádné plány do budoucna, pouze spolu chtěli nadále bydlet, avšak žádné další konkrétní plány neuvedli, ani nejsou patrné z jiných doložených podkladů; z výpovědí nevyplývá ani trvalejší citová vazba mezi žalobcem a jeho družkou. To souvisí i s hodnocením kvalitativní stránky vztahu, neboť s ohledem na absenci společných plánů do budoucna nebylo možné bez pochybností usoudit na to, že vztah žalobce a jeho družky je či bude trvalým partnerským vztahem.
41. Na základě pobytové kontroly bylo zjištěno, že žalobce s družkou sdílí společnou domácnost, což správní orgány nijak nerozporovaly. Nejde však o jedinou podmínku, která musí být splněna, aby bylo možné považovat partnerský vztah žalobce a jeho družky za trvalý. Ač tedy prokazatelně v době pobytové kontroly žalobce a jeho družka sdíleli společnou domácnost, nelze pouze na základě této skutečnosti usuzovat na trvalost a kvalitu jejich vztahu, neboť jde o pouze jedno z posuzovaných kritérií.
42. Vzhledem ke skutečnosti, že v době rozhodování žalovaného trval vztah žalobce a jeho družky relativně krátkou dobu a z předložených podkladů ani z výpovědí žalobce a jeho družky nevyplývala zásadní citová vazba mezi nimi či společné plány do budoucna, bylo možné uzavřít, že vztah nedosahoval požadovaného trvání a kvality na to, aby bylo možné vztah považovat za trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, byť žalobce a jeho družka splnili druhou podmínku stanovenou v zákoně – sdílení společné domácnosti. Nebylo tedy možné žalobce považovat za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
43. Krajský soud souhlasí i se závěrem žalovaného, že čestná prohlášení přátel žalobce a jeho družky týkající se vztahu žalobce a jeho družky, která žalobce ve správním řízení předložil, nelze použít jako důkaz.

44. Podle ustanovení § 53 odst. 5 správního řádu *předložení listiny je v případech a za podmínek stanovených zvláštním zákonem možné nahradit čestným prohlášením účastníka nebo svědeckou výpovědí.*
45. Zákon o pobytu cizinců pak je nutno považovat za zvláštní zákon ve vztahu vůči správnímu řádu, přičemž ve zvláštním zákoně musí být možnost předložení čestného prohlášení výslovně stanovena. V zákoně o pobytu cizinců možnost nahradit čestným prohlášením splnění podmínek podle § 15a odst. 2 písm. b) stanovena není, je zde pouze stanoveno, že trvalý partnerský vztah musí cizinec prokázat. Správní orgány tak postupovaly správně, když čestná prohlášení využily jako podklad pro vydání rozhodnutí, a nikoliv jako důkazní prostředek. Nadto soud uvádí, že čestná prohlášení učiněná přáteli a rodinnými příslušníky obecně nelze považovat za nejdůvěryhodnější důkazní prostředek. Proto v situaci, kdy zákon o pobytu cizinců neumožňuje využít čestné prohlášení jako náhradu za důkaz prokazující trvalý partnerský vztah a tato čestná prohlášení lze použít pouze jako podklad pro vydání rozhodnutí, je možné k čestným prohlášením přihlížet jen v omezeném rozsahu.
46. Předložená čestná prohlášení proto bylo možno použít pouze jako podklad k tomu, že nějaký partnerský vztah mezi žalobcem a jeho družkou existuje, což však nebylo v řízení zpochybněno. Je však nutno souhlasit s žalovaným, že z čestných prohlášení nelze usuzovat na kvalitu a trvalost jejich vztahu. Soud poukazuje i na to, že předložená čestná prohlášení jsou z období měsíců červenec a srpen 2020, kdy vztah žalobce a jeho družky trval pouze několik měsíců, tedy velmi krátkou dobu. Čestná prohlášení tedy byla učiněna v době, kdy vztah v žádném případě nesplňoval kritérium dostatečné délky, jelikož trval pouze několik měsíců.
47. Co se týče povinnosti žalobce předkládat důkazy k prokázání svého tvrzení o existenci kvalifikovaného trvalého partnerského vztahu s družkou, tak § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců jednoznačně uvádí, že splnění podmínek prokazuje cizinec. Důkazní břemeno tedy nesl právě žalobce a bylo pouze na něm, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení předloží. V tomto případě tedy nebylo na správních orgánech, aby obstarávaly další důkazy, popř. poučovaly žalobce o nutnosti předložit dalších důkazů k prokázání jeho tvrzení, neboť zákon přenesl povinnost předložit důkazy na podporu svých tvrzení právě na cizince, který tvrdí, že je rodinným příslušníkem občana EU, neboť má s tímto občanem EU trvalý partnerský vztah, který není manželstvím. Žalobce přitom měl možnost v průběhu správního řízení uvést ke svému vztahu vše, co uvést mohl, a to jak písemně, tak i v rámci výslechu.
48. Případné výslechy osob, které učinily čestná prohlášení, popř. zopakování pobytových kontrol, by pak neměnily nic v situaci, kdy vztah žalobce a jeho družky neprošel v době rozhodování správních orgánů časovým testem trvání jejich vztahu. Soud tedy rovněž neshledal potřebu provedení dalšího dokazování výslechy přátel žalobce či provedením další pobytové kontroly, jelikož skutkový stav byl zjištěn dostatečně.
49. Napadené rozhodnutí podle názoru soudu ani nezasahuje nepřiměřeným způsobem do práva žalobce na rodinný a soukromý život, a to právě s ohledem na to, že vztah žalobce

a jeho družky nebylo možné považovat za kvalifikovaně trvalý, a tedy za vztah rodinný. Předpokladem pro převážení na stranu práva na rodinný a soukromý život žalobce by přitom byla i dlouhodobost a charakter jeho vazeb na území ČR. Námitka žalobce ohledně zásahu do jeho soukromého a rodinného života napadeným rozhodnutím nadto byla spíše obecná, kdy žalobce pouze obecně odkázal na rodinné a osobní vazby na území ČR. Žalobce současně udržuje kontakt i se svými rodiči v zemi svého původu, nelze tedy ani konstatovat, že by jeho rodinné vazby byly soustředěny výhradně na území ČR. Napadené rozhodnutí tedy i s ohledem na to, že žalobce v řízení neprokázal existenci kvalifikovaného rodinného vztahu s občanem EU, není nepřiměřené svými dopady do jeho práva na rodinný a soukromý život.

50. Krajský soud proto na závěr shrnuje, že v době rozhodování žalovaného se vztah žalobce a jeho družky nejevil jako trvalý, resp. žalobci se nepodařilo v té době prokázat trvalost partnerského vztahu s družkou podle ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a to zejména s ohledem na krátké trvání vztahu v uvedené době. Skutkový stav zjištěný žalovaným přitom byl dostatečný k závěru, že žalobce nemohl být považován za rodinného příslušníka občana EU, a tudíž nebyly splněny podmínky pro vydání nového rozhodnutí podle ustanovení § 122 odst. 7 zákona o pobytu cizinců, kterým by bylo zrušeno rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce.
51. Soud však nad rámec posuzovaného dodává, že v době jeho rozhodnutí vztah již trval déle než tři roky a dle jeho názoru by tak již prošel časovým testem trvání vztahu. Je tedy na zvážení, zda by žalobce neměl využít zákona o pobytu cizinců a upravit si svůj pobyt na území ČR. K takovému postupu je však samozřejmě nezbytné i splnění dalších podmínek, které zákon o pobytu cizinců vyžaduje.

VII. Závěr a náklady řízení

52. Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že postup žalovaného nevybočil z rámce zákonem stanovených právních hledisek, v odůvodnění rozhodnutí jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z uvedených důkazů. Skutkový stav věci byl zjištěn v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Soud neshledal ve správním řízení žádná procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.
53. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
54. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.
55. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 14. září 2023

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce